

Ο θεσμός των μαθητικών κοινοτήτων

Οι μαθητικές κοινότητες ως παιδαγωγικός θεσμός είναι στενά συνδεδεμένες με την εκπαιδευτική διαδικασία, αποτελώντας χώρο για την ανάπτυξη της μαθητικής πρωτοβουλίας στο σχολείο.

Οι κοινότητες είναι κύτταρο δημοκρατικής ζωής, καθώς, μέσα από τον διάλογο και τη συμμετοχή, οι μαθητές και οι μαθήτριες ασκούνται στη δημοκρατική διαδικασία.

Όργανα κάθε μαθητικής κοινότητας είναι η **γενική συνέλευση** της τάξης ή του τμήματος και το **πενταμελές συμβούλιο** της τάξης που εκλέγεται από τη γενική συνέλευση.

Το πενταμελές **συμβούλιο** της τάξης έχει τη συλλογική ευθύνη για τον συντονισμό και τη λειτουργία της μαθητικής κοινότητας. Αποτελείται από τον πρόεδρο, το γραμματέα, τον ταμία και δύο μέλη.

Στη **γενική συνέλευση** κάθε μαθητική κοινότητα συζητά και αποφασίζει για τρέχοντα θέματα που την αφορούν.

Το πενταμελές συμβούλιο της τάξης εκπροσωπεί τους μαθητές και τις μαθήτριες στη συνεργασία τους με τους άλλους φορείς του σχολείου.

Το **μαθητικό συμβούλιο** το σχολείου αποτελείται από ένα δεκαπενταμελές συντονιστικό όργανο, το οποίο εκλέγεται μετά από γενική συνέλευση ΟΛΩΝ των μαθητών του σχολείου, τους οποίους και εκπροσωπεί στη συνεργασία τους με τα άλλα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας (εκπαιδευτικούς & γονείς).

Οι μαθητές μπορούν να συζητούν όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν με τους υπεύθυνους του σχολείου (υπεύθυνο εκπαιδευτικό τμήματος, εφημερεύοντες εκπαιδευτικούς, διεύθυνση του σχολείου) και να ζητούν τη βοήθειά τους κάθε φορά που αισθάνονται ότι τη χρειάζονται. Επιπλέον, οι μαθητές μπορούν να διατυπώνουν οποιοδήποτε αίτημα σχετικά με τη λειτουργία του σχολείου επώνυμα, απευθυνόμενοι ιεραρχικά στον υπεύθυνο ή στην υπεύθυνη εκπαιδευτικό τάξης και κατόπιν στη διεύθυνση του σχολείου. Αν επιθυμούν να απευθυνθούν στον σύλλογο των διδασκόντων καθηγητών, το πενταμελές συμβούλιο τάξης συντάσσει έγγραφο και το υποβάλλει στη διεύθυνση του σχολείου. Στη συνέχεια το έγγραφο διαβιβάζεται από τη διεύθυνση του σχολείου στον σύλλογο των διδασκόντων.

Ο κανονισμός λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων σε «Κείμενο για όλους»

Δείτε εδώ τον κανονισμό λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων, μεταγραμμένο σε **«Κείμενο για όλους»***.

Στη μορφή αυτή, ο κανονισμός:

- Είναι πιο κατανοητός, φιλικός και προσβάσιμος από τους μαθητές.
- Μπορεί να χρησιμεύσει ως κείμενο εργασίας για τα προτεινόμενα [Εκπαιδευτικά Εργαστήρια](#) για τις μαθητικές κοινότητες.
- Μπορεί να μοιραστεί ή να αναρτηθεί στην τάξη.

[Γίνετε συμμετέχοντες](#) στο πρόγραμμα «Δημοκρατία και Εκπαίδευση», κοινοποιώντας μας τα σχόλια και τις παρατηρήσεις σας για τον κανονισμό λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων στη μορφή «Κείμενο για όλους».

*Η μέθοδος «Κείμενο για όλους» (όπως αποδόθηκε από το Τμήμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου ο όρος Easy-to-read) είναι ένα εργαλείο μεταγραφής κειμένων, που αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ανάγνωσης και κυρίως της κατανόησης του παρουσιαζόμενου κειμένου. Άρχισε να χρησιμοποιείται στη Σουηδία και στην Αγγλία με στόχο τη διευκόλυνση ατόμων με ειδικές ανάγκες, αλλά πλέον χρησιμοποιείται για τη μεταγραφή κάθε κειμένου και για κάθε κατηγορία αναγνωστών. Περισσότερες πληροφορίες και παραδείγματα μπορείτε να βρείτε στα:

http://www.pi-schools.gr/special_education_new/index_gr.htm

<http://www.easytoread-network.org/>

ΑΡΘΡΟ 1 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΡΘΡΟ 2 ΕΝΝΟΙΑ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Οι μαθητικές
κοινότητες είναι
σπουδαίο κομμάτι
της σχολικής ζωής.

Οι μαθητές
εξασκούνται
στη δημοκρατική ζωή
συμμετέχοντας σε αποφάσεις
που τους αφορούν,
παιρνοντας πρωτοβουλίες,
κάνοντας διάλογο,
προτείνοντας λύσεις.

Για να λειτουργήσει
καλύτερα η ζωή στο
σχολείο θα πρέπει να
υπάρχει συνεργασία
καθηγητών-μαθητών-
γονέων.

Όλοι αυτοί θα
πρέπει να συζητούν
τα προβλήματα και
να βρίσκουν τις
καλύτερες λύσεις.

Για να συνηθίσουν οι μαθητές να
λειτουργούν ως μέλη μιας δημοκρατίας.

Για να μάθουν ότι όλοι συμμετέχουν
στη δημοκρατική ζωή.

Για ποιο λόγο
υπάρχουν οι
μαθητικές
κοινότητες:

Για να μπορούν να σκέφτονται όλοι μαζί
την καλύτερη λύση για κάθε πρόβλημα.

Για να γίνουν υπεύθυνοι.

Για να μάθουν ποια δικαιώματα και ποιες
υποχρεώσεις έχουν.

ΝΑΙ

στις μαθητικές
κοινότητες
σημαίνει:

Ναι στη δημοκρατία

Ναι στην εθνική ανεξαρτησία

Ναι στην πρόοδο

Ναι στις ανθρώπινες αξίες

Ναι στο ξεπέρασμα των διακρίσεων

Ναι στην ισότητα όλων των ανθρώπων

Ναι στην ειρήνη

Ναι στη φιλία των λαών

ΑΡΘΡΟ 3 ΟΡΓΑΝΑ, ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Τι είναι η μαθητική κοινότητα;	<ol style="list-style-type: none"> το σύνολο των μαθητών μιας τάξης π.χ. η Α' τάξη αλλά και το σύνολο των μαθητών του τμήματος π.χ. το Β2.
Ως μέλος της μαθητικής κοινότητας κάθε μαθητής έχει δικαιώματα:	<ul style="list-style-type: none"> Είναι ισότιμο μέλος της κοινότητας. Μπορεί να συμμετέχει σε τακτικές και έκτακτες συνελεύσεις. Έχει δικαίωμα να λέει τη γνώμη του, να ψηφίζει και να ασκεί έλεγχο. Μπορεί να προτείνει στο συμβούλιο της τάξης του θέματα για συζήτηση. Μπορεί να γράφει στην εφημερίδα του σχολείου.
Έχει και υποχρεώσεις, οι οποίες είναι:	<ul style="list-style-type: none"> Να συμμορφώνεται στον κανονισμό λειτουργίας. Να ακολουθεί τις αποφάσεις της κοινότητας. Να προσπαθεί να πραγματοποιήσει τις αποφάσεις της. Να δίνει τη συνδρομή του στο κοινό ταμείο.
Ποια είναι τα όργανα της μαθητικής κοινότητας;	<ol style="list-style-type: none"> Η γενική συνέλευση. Τα 5μελή συμβούλια. Το 15μελές.
Ποιοι συμμετέχουν στη γενική συνέλευση;	Όλοι οι μαθητές του τμήματος.
Γιατί γίνεται η γενική συνέλευση;	Για να συζητήσουν οι μαθητές κάποια θέματα που τους απασχολούν όλους.
Κάθε πότε γίνεται η συνέλευση;	<ol style="list-style-type: none"> Τακτικά: μια φορά το μήνα, την τελευταία ώρα, που είναι διαφορετική για κάθε μήνα. Έκτακτα: όποτε το ζητήσει το συμβούλιο ή το ½ των μαθητών του τμήματος. Οι έκτακτες συνελεύσεις όμως γίνονται αφού τελειώσουν τα μαθήματα. Η τελευταία γενική συνέλευση γίνεται στο τέλος της χρονιάς. Τότε γίνεται ο απολογισμός.

ΤΟ 5ΜΕΛΕΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΛΟΓΗΣ 5ΜΕΛΟΥΣ ΣΕ 7 ΑΠΛΑ ΒΗΜΑΤΑ

1. Συζητάμε όλοι μαζί στην τάξη μας για τα κοινά προβλήματα.
2. Όλοι οι μαθητές εκλέγουν την εφορευτική επιτροπή (ΕΕ). Αποτελείται από 3 μέλη. Έχει την ευθύνη των εκλογών. Αν είσαι υποψήφιος για την εφορευτική, δεν μπορείς να είσαι υποψήφιος για άλλη θέση.
3. Η ΕΕ γράφει σε ένα χαρτί τα ονόματα των υποψηφίων με αλφαβητική σειρά. Αυτό είναι το ψηφοδέλτιο. Βγάζει τόσα αντίγραφα, όσοι είναι οι μαθητές του τμήματος.
4. Η ψηφοφορία είναι μυστική, δηλαδή κανένας δεν πρέπει να δει τι ψήφισες.
5. Παίρνεις ένα μπλε στυλό και σημειώνεις δίπλα από το όνομα του υποψηφίου που προτιμάς ένα (1) σταυρό. Μπορείς να διαλέξεις μέχρι πέντε (5) υποψηφίους.
6. Οι πέντε (5) πρώτοι σε ψήφους είναι τα τακτικά μέλη, δηλαδή ο πρόεδρος, ο γραμματέας, ο ταμίας και 2 μέλη. Οι τρεις (3) επόμενοι είναι αναπληρωματικά μέλη.
7. Η εφορευτική επιτροπή πρέπει να συντάξει ένα πρακτικό. Το πρακτικό θα το δώσει στη συνέχεια στη διεύθυνση του σχολείου.

ΘΕΛΩ ΝΑ ΡΩΤΗΣΩ ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΑΚΟΜΑ

Ποιος μπορεί να είναι υποψήφιος;	Κάθε μαθητής του τμήματος.
Πότε γίνεται η εκλογή;	Γίνεται με τη συμμετοχή όλων των μαθητών στην πρώτη γενική συνέλευση της χρονιάς, που γίνεται στον πρώτο μήνα των μαθημάτων.
Οι καθηγητές θα είναι παρόντες στις συνεδριάσεις;	Στα γυμνάσια, στις συνεδριάσεις συμμετέχει και ένας καθηγητής. Αυτόν τον ορίζει ο σύλλογος των καθηγητών και βρίσκεται κοντά στα παιδιά για να τους εξηγήσει ποια βήματα θα ακολουθούν κάθε φορά. Ο καθηγητής συμβουλεύει αλλά δεν αποφασίζει.
Ποια είναι τα όργανα της μαθητικής κοινότητας;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η γενική συνέλευση. 2. Τα 5μελή συμβούλια. 3. Το 15μελές.
Μέχρι πότε ισχύει το μαθητικό συμβούλιο;	Μέχρι την εκλογή του επομένου έτους, για όσους μαθητές φοιτούν ακόμη.
Πότε συνεδριάζει το συμβούλιο;	Το συμβούλιο συνεδριάζει εκτός διδακτικών ωρών στο χώρο του σχολείου.
Ποιος έχει την ευθύνη;	Ο πρόεδρος έχει την ευθύνη των συνεδριάσεων, ο ταμίας του ταμείου και όλοι μαζί έχουν την ευθύνη της μαθητικής κοινότητας.
Πόσες ψήφους δικαιούμαι;	Όλα τα μέλη έχουν μία ψήφο. Οι αποφάσεις παίρνονται κατά πλειοψηφία σε φανερή ψηφοφορία.
Τι άλλο κάνει το προεδρείο;	Τηρεί τα βιβλία και όλα τα έγγραφα της μαθητικής κοινότητας, τα οποία πρέπει να φυλάσσονται μέσα στην τάξη.

συνέχεια →

Ζωγράφεις μια καρδούλα δίπλα στο όνομα που προτιμάς:
Ουπς! Το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο. Θυμήσου: ένα μπλε σταυρό!

Προτιμάς 8 συμμαθητές:
Είσαι τυχερός που έχεις τόσο καλούς συμμαθητές, αλλά μόνο 5 σταυρούς παρακαλώ.

Έχεις απορίες για τη διαδικασία:
Γι' αυτό υπάρχει ο καθηγητής-σύμβουλος. Ρώτησε λοιπόν!

Νομίζεις ότι η διαδικασία δεν τηρείται:
Έχεις λοιπόν μια ένσταση. Ανάφερε το στην ΕΕ. Η τήρηση της σωστής διαδικασίας είναι δική της δουλειά.

Κάποιος μπορεί να παραιτηθεί αν θέλει. Τότε τη θέση του παίρνει ο πρώτος αναπληρωματικός.

Αν παραιτηθούν 3 ή περισσότερα μέλη, ξαναγίνονται εκλογές.
Το 5μελές είναι ανακλητό, δηλαδή η γενική συνέλευση μπορεί να πάρει πίσω την ψήφο της.

ΤΟ 15ΜΕΛΕΣ

<p>Ποιος είναι οι ευθύνες του 15μελούς;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να συντονίζει τα 5μελή. • Να εκπροσωπεί τους μαθητές του σχολείου και να συνεργάζεται με άλλα σχολεία, το σύλλογο διδασκόντων, το σύλλογο γονέων, την τοπική αυτοδιοίκηση. • Να προωθεί τα αιτήματα των μαθητών.
<p>Πότε εκλέγεται;</p>	<p>Το πολύ μέσα σε 45 ημέρες από την εκλογή των μαθητικών συμβουλίων.</p>
<p>Ποιος μπορεί να είναι υποψήφιος για το 15μελές;</p>	<p>Οποιοσδήποτε μαθητής του σχολείου.</p>
<p>Από ποιους αποτελείται το 15μελές;</p>	<p>Το 15μελές αποτελείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, το γραμματέα και 12 ισότιμα μέλη.</p>
<p>Κάθε πότε συνεδριάζει το 15μελές;</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Τακτικά 1 φορά την εβδομάδα. 2. Έκτακτα είτε α) με πρωτοβουλία του προεδρείου είτε β) αν το ζητήσουν 8 μέλη. <p>Απαρτία υπάρχει αν υπάρχουν τουλάχιστον 8 μέλη. Οι συνεδριάσεις γίνονται εκτός ωρών διδασκαλίας.</p>

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ 15ΜΕΛΟΥΣ

1. Κάθε τμήμα επιλέγει 1 υποψήφιο για την εφορευτική επιτροπή. Αυτό το πρόσωπο δεν μπορεί να είναι υποψήφιο για το 15μελές.
2. Η ΕΕ γράφει σε ένα χαρτί τα ονόματα των υποψηφίων με αλφαβητική σειρά. Αυτό είναι το ψηφοδέλτιο. Χρειάζονται τόσα ψηφοδέλτια όσοι είναι οι μαθητές του σχολείου.
3. Η ψηφοφορία είναι μυστική, δηλαδή κανένας δεν πρέπει να δει τι ψήφισες.
4. Παίρνεις ένα μπλε βτυλό και σημειώνεις δίπλα από το όνομα του υποψηφίου που προτιμάς ένα (1) σταυρό. Μπορείς να διαλέξεις μέχρι επτά (7) υποψηφίους.
5. Οι 15 πρώτοι είναι τα τακτικά μέλη και οι επόμενοι 5 τα αναπληρωματικά.
6. Αν κάποιος ισοψηφήσουν, τότε η ψηφοφορία γίνεται ανάμεσα σε αυτούς. Αν ισοψηφήσουν και πάλι, τότε γίνεται κλήρωση.
7. Η εφορευτική επιτροπή πρέπει να συντάξει ένα πρακτικό. Το πρακτικό θα το δώσει στη συνέχεια στη διεύθυνση του σχολείου.

- Κάποιος μπορεί να παραιτηθεί αν θέλει. Τότε τη θέση του παίρνει ο πρώτος αναπληρωματικός.
- Αν παραιτηθεί ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος ή ο γραμματέας, τότε το συμβούλιο συμπληρώνει με ψηφοφορία τη θέση.
- Αν παραιτηθούν 8 ή περισσότερα μέλη, ξαναγίνονται εκλογές.
- Το 15μελές είναι ανακλητό, δηλαδή τα 2/3 της γενικής συνέλευσης μπορούν να πάρουν πίσω την ψήφο τους.
- 3 μέλη του 15μελούς που ορίζονται με απόφαση του συμβουλίου εκπροσωπούν τους μαθητές στις συνεδριάσεις του σχολικού συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟ 4 ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

- Η κοινότητα μπορεί στην πρώτη της συνέλευση να κανονίσει την τακτική εισφορά των μαθητών, δηλαδή πόσα χρήματα θα δίνουν οι μαθητές στο κοινό ταμείο.
- Η μαθητική κοινότητα μπορεί να έχει και έκτακτα έσοδα από προσφορές ή εκδηλώσεις.
- Αν γίνει μια εκδήλωση, που θα οργανωθεί από μαθητές διαφόρων τμημάτων, τότε τα χρήματα που θα εισπράξουν θα μοιραστούν σε ίσα μέρη στα τμήματα.
- Το μαθητικό συμβούλιο θα διαχειρίζεται τα χρήματα.
- Οι αποδείξεις είσπραξης και πληρωμής υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον Ταμία.
- Τα χρήματα που περισσεύουν στο τέλος της χρονιάς δίνονται στη Διεύθυνση του Σχολείου, τα φυλάει και τα δίνει στην επόμενη τάξη με την καινούρια σχολική χρονιά.

ΑΡΘΡΟ 5 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ

- Αν κάποιος μαθητής ή μαθήτρια δημιουργήσει πρόβλημα με τη συμπεριφορά του, η μαθητική κοινότητα μπορεί να συνεδριάσει εκτάκτως και να προτείνει στο Σύλλογο των Καθηγητών τρόπους για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα.
- Αν ο Σύλλογος των Καθηγητών συνεδριάζει για πειθαρχικό θέμα μαθητή, ο πρόεδρος του 15μελούς και το 5μελές της κοινότητας στην οποία ανήκει ο μαθητής, παραβρίσκονται με δικαίωμα λόγου, δηλαδή μπορούν να πουν τη γνώμη τους σχετικά με το περιστατικό και το μαθητή.
- Οι εκπρόσωποι των μαθητών θα πρέπει να φύγουν από την αίθουσα, όταν οι καθηγητές συζητούν το θέμα και ψηφίζουν.
- Την τελική ευθύνη της απόφασης την έχει ο σύλλογος των καθηγητών, που αποφασίζει σύμφωνα με τον νόμο.

ΑΡΘΡΟ 6
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Τι μπορεί να κάνει μια μαθητική κοινότητα:

- Να οργανώσει εκδηλώσεις σε συνεργασία και με την έγκριση του συλλόγου των καθηγητών.
- Να οργανώσει ομίλους, δηλαδή ομάδες για την φωτογραφία, τον κινηματογράφο, τη λογοτεχνία, τον αθλητισμό κ.ά. Οι μαθητές που ανήκουν στους ομίλους θα συναντιούνται στον χώρο του σχολείου εκτός ωρών διδασκαλίας.
- Να φροντίζει ώστε το σχολείο να είναι καθαρό, σε καλή κατάσταση και ασφαλές για να μπορούν όλα τα παιδιά να απολαμβάνουν το αγαθό της παιδείας χωρίς να κινδυνεύουν ή να φοβούνται.
- Να ελέγχει την καθαριότητα και την εξυπηρέτηση των μαθητών στο κυλικείο.
- Να επεμβαίνει και να συζητάει με καλή διάθεση με τους μαθητές που ντύνονται με τρόπο ακραίο, εκκεντρικό ή προσβλητικό.